

Lasītprasme, tās veicināšana. Darbs ar tekstu un teksta analīzes elementi"

seminārs/praktiskā darbnīca

Parunāsim?
Kas ir tekstpratība? Kas ir lasītprasme? Kāpēc skolēni tik slikti lasa? Ko mēs varam darīt?

Kas es esmu?
1. Tā ir nepieciešama visiem.
2. Tā pati no sevis nerodas.
3. Tā nekad nav pati pilnība.
4. Tā ir svarīgākā prasme skolā.
Jā, tā esmu es- lasītprasme.

Kādas atšķirības?

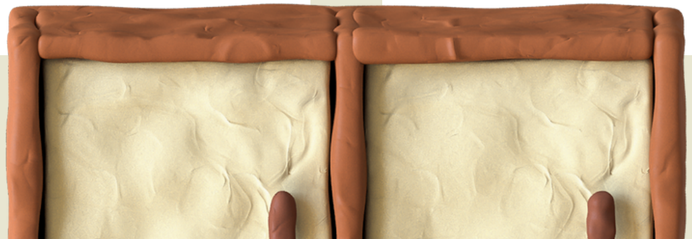
LASĪTPRASME

Lasītprasme ir spēja saprast un interpretēt tekstu

TEKSTPRATĪBA

Tekstpatība ietver plašu pieeju teksta izpratnei un analīzei. Tā ietver lasītprasmi, kritisko domāšanu, teksta vērtēšanu, personīgo atbildi uz saturu

Kāpēc skolēni slikti lasa?

1. **Lasīšanas grūtības.** Dažiem skolēniem var būt diagnosticētas lasīšanas grūtības, piemēram, disleksija. Šīs grūtības ietekmē vārdu atpazīšanu, lasīšanas ātrumu un sapratni. Līmeņa atšķirības. Skolēnu atšķirīgais attīstības līmenis, jo daži var vēl mācās lasīt, citi jau attīstījuši savas lasīšanas prasmes.
2. **Nav intereses par lasīšanu**. Skolēniem, kuriem nav attīstījusies interese par lasīšanu, var nebūt motivācijas ieguldīt pūles lasīšanas prasmju uzlabošanā.
3. **Ierobežots lasīšanas materiālu piedāvājums.** Nav iespēju izvēlēties, nav pieejami lasīšanas materiāli, kas interesē dažadiem skolēniem. Tas būtiski ietekmē skolēnu spēju attīstīt lasīšanas prasmes
4. **Ģimenes faktors.** Nelabvēlīgi ģimenes apstākļi, nav lasīšanas kultūras piemēru vai trūkst vecāku atbalsta, nav ar ko aprunāties par izlasīto.
5. **Svešvalodu ietekme.** Vairākvalodīgi bērni, kuriem ir ierobežotas valodas prasmes, lasīšana var būt sarežģīta.
6. **Trūkst individuālas pieejas.** Klasei viens teksts, bet lasīšanas līmenis ir dažāds. Skolēni dažādi uztver tekstu.

Ko darīt?

1	**Lasīt priekšā.** Rādīt piemēru. Stāstīt par izlasīto. Skolā. Mājā. Sadarbība ar vecākiem.
2	**Nepiespiest!** Ļaut pašiem izvēlēties grāmatas (komiksus, bilžu grāmatas...) Nepārmest, nekontrolēt! *(Aija, Luīze) (Tiesības nelasīt kādā posmā, īpaši pusaudžu laikā, bet tas saistās ar mācību līmeni))*
3	**Audiogrāmatas.** Digitālas grāmatas. Animācijas filmas, māklsas filmas. Salīdzina lasīto ar filmā redzēto. Paši raksta vai izdomā grāmatas. ierunā.
4	**Lasīšanas piecminūte vai lasīšanas stunda.** Pēc pabeigta PD drīksti paņemt grāmatu (nevis telefonu!).
5	**Līdzatbildība.** Lasītprasme un tekstpratība nav tikai latviešu valodas un literatūras skolotāja atbildība.
6	**Stāstīt par izlasīto.** Dalīties ar izlasīto. Tikties ar grāmatu autoriem. ***Tiesības* izlasīt visu grāmtu.**

Pieredze

- Kā sagatavot stundu, lai tiktu ievērota personalizācija, diferenciācija un individualizācija.
- Atgādņu- grāmatzīmju izmantošana.
- BJVŽ grāmatu un metodisko ieteikumu izmantošana latviešu valodas literatūras stundās un ārpusklases pasākumos.

Lomas stundas plānošanā

PERSONALIZĀCIJA

Skolēns pats cenšas vai nodrošina mācīšanās procesa sasaisti ar savām interesēm, talantiem, aizraušanos, iecerēm.

DIFERENCIĀCIJA

Pedagogs pielāgo mācīšanās procesu atbilstoši izglītojamo grupu mācīšanās vajadzībām

INDIVIDUALIZĀCIJA

Pedagogs ņem vērā individuālās mācīšanās vajadzības konkrētam izglītojamajam.

Literatūra

4.klasē

Atver saiti!

Atbalsta materiālu piemēri

Rats

Atver!

- Par ko ir teksts?
- Kas ir galvenie varoņi?
- Kāpēc tekstam ir tāds virsraksts?
- Kura ir tava mīļākā vieta tekstā?
- Kas, tavuprāt, varētu notikt tālāk?
- Ko tu iemācījies, izlasot šo tekstu?

ES LASU UN DARBOJOS AR TEKSTU!

Pirms teksta lasīšanas:

	Lasu virsrakstu.
	Pētu ilustrācijas.
	Domāju, par ko būs teksts.
	Ko es jau zinu?

Lasu tekstu:

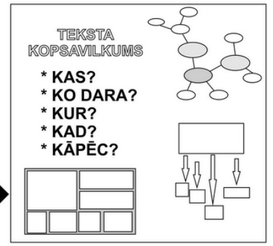
	Noskaidroju nesaprotamos vārdus.
	Sanumurēju rindkopas.
	Izdomāju rindkopu, teksta daļu virsrakstus.
	Meklēju tekstā atslēgvārdus.

Nesaprotamo vārdu nozīmi uzzināju:

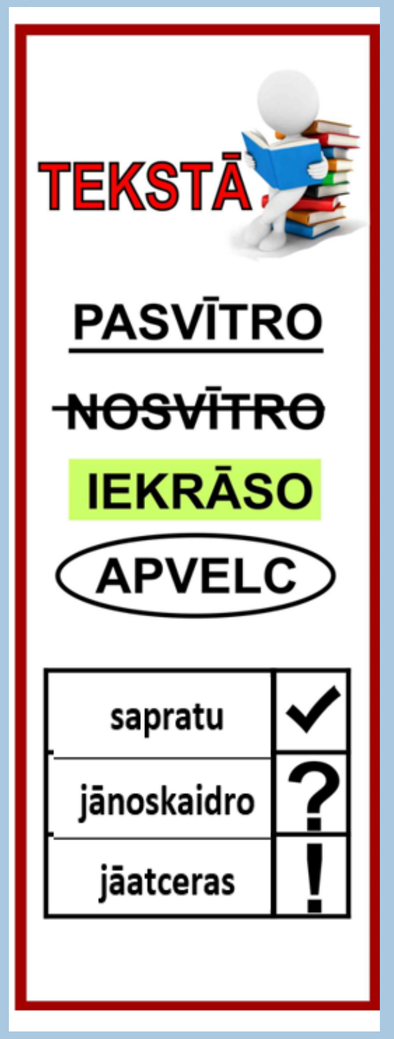
○	Atradu skaidrojumu tekstā.
○	Jautāju skolotājai.
○	Jautāju pieaugušajiem mājās.
○	Meklēju internetā (www.tezaurs.lv)
○	Atradu vārdnīcā (grāmatā).
○	Jautāju klasesbiedram.

Pēc teksta lasīšanas:

	Meklēju tekstā atbildes uz jautājumiem.
	Veidoju domu karti par tekstu.
	Aizpildu tabulā prasīto par tekstu.
	Zīmēju ilustrāciju par tekstu.
	Veidoju kopsavilkumu par tekstu.

Materiālu veidoja Indra Ābele (Limbažu Valsts ģimnāzija)

Pieredze

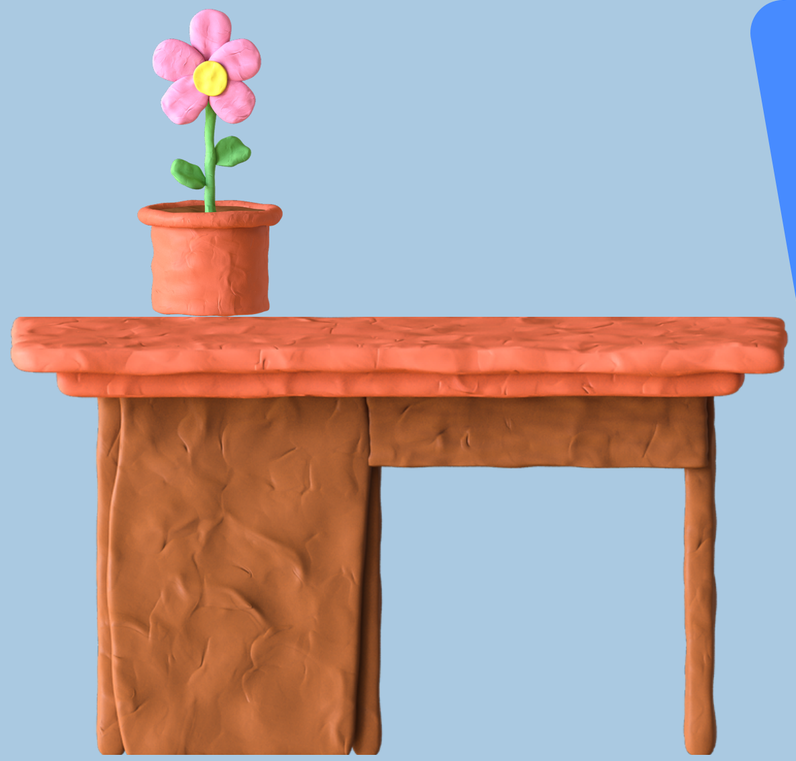
- Signāli lasīšana laikā:
  - Stop!
  - Aplausi
- Neskaidro vārdu vācelīte:
  - Ieliek
  - Skaidro

Literatūra

8.klasē

6 domāšanas cepures

SARKANĀ

Kā jūtos?
Kādas emocijas?

ZILĀ

Kopsavilkums
procesa vadīšana

ZAĻĀ

kā esto varu ziamntot
citā situācijā?

BALTĀ

Ko zinām?
Kas vēl jāzina?

MELNĀ

Kādi riski?
Kas jānem vērā?

DZELTENĀ

Kādi ieguvumi?
Kas pozitīvs?

Materiāli

- PUPA
- DigiKlase
- 100 spēles
- Mīklas

Pieredze
Kā ieinteresēt?

- āķis
- intriga
- pārsteigums
- ačgārnība
- fons

IT rīki

SAITES ir aktīvas

ARMOREDPENGUIN

krustvārdu veidošana

LEARNINGAPP

spēles

PADLET

prezentācijas
laika līnijas
virtuālās sienas
grupu darbs

CLASSTOOLS

organizatoriski rīki

CANVA

prezentācijas
infografikas
bukleti
ielūgumi
afišas

STORYJUMPER

digitālas grāmatas

QUIZIZZ

testi
pārbaudes darbi
mājas darbi

Paldies par sadarbību!

MAPE